

Snedronningen.

Et Eventyr i syv Historier.

Første Historie, der handler om Spejlet og Stumperne.

Se saa! nu begynde vi. Naar vi ere ved Enden af Historien, vide vi mere, end vi nu vide, for det var en ond Trold! det var en af de allerværste, det var »Dævelen«. En Dag var han i et rigtigt godt Humør, thi han havde gjort et Spejl, der havde den Egenskab, at alt godt og smukt, som spejlede sig deri, svandt der sammen til næsten ingenting, men hvad der ikke duede og tog sig ilde ud, det traadte ret frem og blev endnu værre. De dejligste Landskaber saa ud deri som kogt Spinat, og de bedste Mennesker bleve ækle eller stod paa Hovedet uden Mave; Ansigterne bleve saa fordrejede, at de vare ikke til at kende, og havde man en Fregne, saa kunde man være saa vis paa, at den løb ud over Næse og Mund. Det var udmærket morsomt, sagde »Dævelen«. Gik der nu en god, from Tanke gennem et Menneske, da kom der et Grin i Spejlet, saa Trolddjævelen maatte le af sin kunstige Opfindelse. Alle de, som gik i Troldskole, for han holdt

Troldskole, de fortalte rundt om, at der var sket et Mirakel; nu kunde man først se, mente de, hvorledes Verden og Menneskene rigtig saa ud. De løb omkring med Spejlet, og til sidst var der ikke et Land eller et Menneske, uden at det havde været fordrejet deri. Nu vilde de ogsaa flyve op mod Himmelen selv for at gøre Nar af Englene og »Vor Herre«. Jo højere de fløj med Spejlet, des stærkere grinede det, de kunde næppe holde fast paa det; højere og højere fløj de, nærmere Gud og Englene; da sitrede Spejlet saa frygteligt i sit Grin, at det foer dem ud af Hænderne og styrtede ned mod Jorden, hvor det gik i hundrede Millioner, Billioner og endnu flere Stykker, og da netop gjorde det meget større Ulykke end før; thi nogle Stykker vare knap saa store som et Sandskorn, og disse fløj rundt om i den vide Verden, og hvor de kom Folk i Øjnene, der bleve de siddende, og da saa de Mennesker alting forkert eller havde kun Øjne for, hvad der var galt ved en Ting, thi hvert lille Spejlgran havde beholdt samme Kraft, som det hele Spejl havde; nogle Mennesker fik endogsaa en lille Spejlstump ind i Hjertet, og saa var det ganske grueligt, det Hjerte blev ligesom en Klump Is. Nogle Spejlstykker vare saa store, at de bleve brugte til Rudeglas, men gennem den Rude var det ikke værd at se sine Venner; andre Stykker kom i Briller, og saa gik det daarligt, naar Folk tog de Briller paa for ret at se og være retfærdige; den Onde lo, saa hans Mave revnede, og det kildrede ham saa dejligt. Men ude fløj endnu smaa Glasstumper om i Luften. Nu skulle vi høre!

Anden Historie. En lille Dreng og en lille Pige.

Inde i den store By, hvor der er saa mange Huse og Mennesker, saa at der ikke bliver Plads nok til, at alle Folk kunne faa en lille Have, og hvor derfor de fleste maa lade sig nøje med Blomster i Urtepotter, der var dog to fattige Børn,

som havde en Have noget større end en Urtepotte. De vare ikke Broder og Søster, men de holdt lige saa meget af hinanden, som om de vare det. Forældrene boede lige op til hverandre; de boede paa to Tagkamre; der, hvor Taget fra det ene Nabohus stødte op til det andet, og Vandrenden gik langs med Tagskæggene, der vendte fra hvert Hus et lille Vindue ud; man behøvede kun at skræve over Renden, saa kunde man komme fra det ene Vindue til det andet.

Forældrene havde udenfor hver en stor Trækasse, og i den vokste Køkkenurter, som de brugte, og et lille Rosentræ; der var eet i hver Kasse, det vokste saa velsignet. Nu fandt For-

ældrene paa at stille Kasserne saaledes tværs over Renden, at de næsten naaede fra det ene Vindue til det andet og saa ganske livagtig ud som to Blomstervolde. Ærterankerne hang ned over Kasserne, og Rosentræerne skød lange Grene, snoede sig om Vinduerne, bøjede sig imod hverandre: det var næsten som en Æreport af Grønt og Blomster. Da Kasserne vare meget høje, og Børnene vidste, at de ikke der maatte krybe op, saa fik de tit Lov hver at stige ud til hinanden, sidde paa deres smaa Skamler under Roserne, og der legede de nu saa prægtigt.

Om Vinteren var jo den Fornøjelse forbi. Vinduerne vare tit ganske tilfrosne, men saa varmede de Kobberskillinger

paa Kakkelovnen, lagde den hede Skilling paa den frosne Rude, og saa blev der et dejligt Kighul, saa rundt, saa rundt; bag ved det tittede et velsignet mildt Øje, eet fra hvert Vindue; det var den lille Dreng og den lille Pige. Han hed Kay, og hun hed Gerda. Om Sommeren kunde de i eet Spring komme til hinanden, om Vinteren maatte de først de mange Trapper ned og de mange Trapper op; ude fygede Sneen.

»Det er de hvide Bier, som sværme,« sagde den gamle Bedstemoder.

»Har de ogsaa en Bidronning?« spurgte den lille Dreng, for han vidste, at imellem de virkelige Bier er der saadan en.

»Det har de!« sagde Bedstemoderen. »Hun flyver der, hvor de sværme tættest! hun er størst af dem alle, og aldrig bliver hun stille paa Jorden, hun flyver op igen i den sorte Sky. Mangen Vinternat flyver hun igennem Byens Gader og kigger ind ad Vinduerne, og da fryse de saa underligt, ligesom med Blomster.«

»Ja, det har jeg set!« sagde begge Børnene, og saa vidste de, at det var sandt.

»Kan Snedronningen komme herind?« spurgte den lille Pige.

»Lad hende kun komme,« sagde Drengen, »saa sætter jeg hende paa den varme Kakkelovn, og saa smelter hun.«

Men Bedstemoderen glattede hans Haar og fortalte andre Historier.

Om Aftenen, da den lille Kay var hjemme og halv afklædt, krøb han op paa Stolene ved Vinduet og tittede ud af det lille Hul; et Par Snefnug faldt derude, og et af disse, det allerstørste, blev liggende paa Kanten af den ene Blomsterkasse; Snefnugget vokste mer og mer, det blev til sidst til et helt Fruentimmer, klædt i det fineste, hvide Flor, der var som sammensat af Millioner stjerneagtige Fnug. Hun var saa smuk og fin, men af Is, den blendende, blinkende Is, dog var hun levende; Øjnene stirrede som to klare Stjerner, men der var ingen Ro eller Hvile i dem. Hun nikkede til Vinduet og vinkede med Haanden. Den lille Dreng blev forskrækket og sprang ned af Stolen; da var det, som der udenfor fløj en stor Fugl forbi Vinduet.

Næste Dag blev det klar Frost, — og saa blev det Tø, — og saa kom Foraaret, Solen skinnede, det grønne pippede frem, Svalerne byggede Rede, Vinduerne kom op, og de smaa Børn sad igen i deres lille Have højt oppe i Tagrenden over alle Etagerne.

Roserne blomstrede den Sommer saa mageløst; den lille Pige havde lært en Psalme, og i den stod der om Roser, og ved de Roser tænkte hun paa sine egne; og hun sang den for den lille Dreng, og han sang den med:

»Roserne vokse i Dale,
der faa vi Barn Jesus i Tale!«

Og de smaa holdt hinanden i Hænderne, kyssede Roserne og saa ind i Guds klare Solskin og talte til det, som om Jesusbarnet var der. Hvor det var dejlige Sommerdage, hvor det var velsignet at være ude ved de friske Rosentræer, der aldrig syntes at ville holde op med at blomstre.

Kay og Gerda sad og saa i Billedbogen med Dyr og Fugle, da var det — Klokken slog akkurat fem paa det store Kirketaarn, — at Kay sagde: »Av! det stak mig i Hjertet! og nu fik jeg noget ind i Øjet!«

Den lille Pige tog ham om Halsen; han plirede med Øjnene: nej, der var ikke noget at se.

»Jeg tror, det er borte!« sagde han; men borte var det ikke. Det var just saadant et af disse Glaskorn, der sprang fra Spejlet, Troldspejlet, vi huske det nok, det fæle Glas, som gjorde, at alt stort og godt, der afspejlede sig deri, blev smaat og hæsligt, men det onde og slette traadte ordentlig frem, og hver Fejl ved en Ting blev straks til at bemærke. Den stakkels Kay, han havde ogsaa faaet et Gran lige ind i Hjertet. Det vilde snart blive ligesom en Isklump. Nu gjorde det ikke ondt mere, men det var der.

»Hvorfor græder du?« spurgte han. »Saa ser du styg ud! jeg fejler jo ikke noget! Fy!« raabte han lige med eet, »den Rose der er gnavet af en Orm! og se, den der er jo ganske skæv! det er i Grunden nogle ækle Roser! de ligne Kasserne,

de staa i!« og saa stødte han med Foden haardt imod Kassen og rev de to Roser af.

»Kay, hvad gør du!« raabte den lille Pige, og da han saa hendes Forskrækkelse, rev han endnu en Rose af og løb saa ind ad sit Vindue, bort fra den velsignede lille Gerda.

Naar hun siden kom med Billedbogen, sagde han, at den var for Pattebørn; og fortalte Bedstemoderen Historier, kom han alle Tider med et men — ja, kunde han komme til det, saa gik han bag efter hende, satte Briller paa og talte ligesom hun; det var ganske akkurat, og saa lo Folk ad ham. Han kunde snart tale og gaa efter alle Mennesker i hele Gaden. Alt, hvad der var aparte hos dem og ikke kønt, det vidste Kay at gøre bag efter, og saa sagde Folk: »Det er bestemt et udmærket Hoved, han har, den Dreng!« men det var det Glas, han havde faaet i Øjet, det Glas, der sad i Hjertet, derfor var det, han drillede selv den lille Gerda, som med hele sin Sjæl holdt af ham.

Hans Lege bleve nu ganske anderledes end før, de vare saa forstandige: — en Vinterdag, som Snefnuggene fygede, kom han med et stort Brændglas, holdt sin blaa Frakkeflig ud og lod Snefnuggene falde paa den.

»Se nu i Glasset, Gerda!« sagde han, og hvert Snefnug blev meget større og saa ud som en prægtig Blomst eller en tikantet Stjerne; det var dejligt at se paa.

»Ser du hvor kunstigt!« sagde Kay, »det er meget interessantere end med de virkelige Blomster! og der er ikke en eneste Fejl ved dem, de ere ganske akkurate, naar de blot ikke smelte!«

Lidt efter kom Kay, med store Handsker og sin Slæde paa Ryggen; han raabte Gerda lige ind i Ørene: »Jeg har faaet Lov at køre paa den store Plads, hvor de andre lege!« og af Sted var han.

Der henne paa Pladsen bandt tit de kækkeste Drenge deres Slæde fast ved Bondemandens Vogn, og saa kørte de et godt Stykke med. Det gik just lystigt. Som de bedst legede, kom der en stor Slæde; den var ganske hvidmalet, og der sad i den en, indsvøbt i en laadden, hvid Pels og med hvid, laadden

Hue; Slæden kørte Pladsen to Gange rundt, og Kay fik hurtigt sin lille Slæde bunden fast ved den, og nu kørte han med. Det gik raskere og raskere lige ind i den næste Gade; den, som kørte, drejede Hovedet, nikkede saa venligt til Kay, det var, ligesom om de kendte hinanden; hver Gang Kay vilde løsne sin lille Slæde, nikkede Personen igen, og saa blev Kay siddende; de kørte lige ud af Byens Port. Da begyndte Sneen saaledes at vælte ned, at den lille Dreng ikke kunde se en Haand for sig, medens han foer af Sted; da slap han hurtigt Snoren for at komme løs fra den store Slæde, men det hjalp ikke, hans lille Køretøj hang fast, og det gik med Vindens Fart. Da raabte han ganske højt, men ingen hørte ham, og Sneen fygede, og Slæden fløj af Sted; imellem gav den et Spring, det var, som om han foer over Grøfter og Gærder. Han var ganske forskrækket, han vilde læse sit Fadervor, men han kunde kun huske den store Tabel.

Snefnuggene bleve større og større, til sidst saa de ud som store, hvide Høns; med eet sprang de til Side, den store Slæde holdt, og den Person, som kørte i den, rejste sig op, Pelsen og Huen vare af bare Sne; en Dame var det, saa høj og rank, saa skinnende hvid, det var Snedronningen.

»Vi ere komne godt frem!« sagde hun, »men er det at fryse? kryb ind i min Bjørnepels!« og hun satte ham i Slæden hos sig, slog Pelsen om ham, det var, som om han sank i en Snedrive.

»Fryser du endnu?« spurgte hun, og saa kyssede hun ham paa Panden! Uh! det var koldere end Is, det gik ham lige ind til hans Hjerte, der jo dog halvt var en Isklump; det var, som om han skulde dø; — men kun et Øjeblik, saa gjorde det just godt; han mærkede ikke mere til Kulden rundt om.

»Min Slæde! glem ikke min Slæde!« det huskede han først paa; og den blev bunden paa en af de hvide Høns, og den fløj bag efter med Slæden paa Ryggen. Snedronningen kyssede Kay endnu engang, og da havde han glemt lille Gerda og Bedstemoderen og dem alle derhjemme.

»Nu faar du ikke flere Kys!« sagde hun, »for saa kyssede jeg dig ihjel!«

Kay saa paa hende; hun var saa smuk; et klogere, dejligere Ansigt kunde han ikke tænke sig; nu syntes hun ikke af Is, som den Gang hun sad uden for Vinduet og vinkede ad ham; for hans Øjne var hun fuldkommen, han følte sig slet ikke bange, han fortalte hende, at han kunde Hovedregning, og det med Brøk, Landenes Kvadratmile og »hvor mange Indvaanere«, og hun smilte altid; da syntes han, det var dog ikke nok, hvad han vidste, og han saa op i det store, store Luftrum, og hun fløj med ham, fløj højt op paa den sorte Sky, og Stormen susede og brusede, det var, som sang den gamle Viser. De fløj over Skove og Søer, over Have og Lande; nedenunder susede den kolde Blæst, Ulvene hylede, Sneen gnistrede, hen over den fløj de sorte, skrigende Krager, men ovenover skinnede Maanen saa stor og klar, og paa den saa Kay den lange, lange Vinternat; om Dagen sov han ved Snedronningens Fødder.

Tredie Historie. Blomsterhaven hos Konen, der kunde Trolddom.

Men hvorledes havde den lille Gerda det, da Kay ikke mere kom? Hvor var han dog? — Ingen vidste det, ingen kunde give Besked. Drengene fortalte kun, at de havde set ham binde sin lille Slæde til en anden, prægtig stor, der kørte ind i Gaden og ud af Byens Port. Ingen vidste, hvor han var, mange Taarer flød, den lille Gerda græd dybt og længe; — saa sagde de, at han var død, han var sunken i Floden, der løb tæt ved Byen; oh, det var ret lange, mørke Vinterdage.

Nu kom Vaaren med varmere Solskin.

»Kay er død og borte,« sagde den lille Gerda.

»Det tror jeg ikke!« sagde Solskinnet.

»Han er død og borte!« sagde hun til Svalerne.

»Det tror jeg ikke!« svarede de, og til sidst troede den lille Gerda det ikke heller.

»Jeg vil tage mine ny, røde Sko paa,« sagde hun en Morgenstund, »dem, Kay aldrig har set, og saa vil jeg gaa ned til Floden og spørge den ad!«

Og det var ganske tidligt; hun kyssede den gamle Bedstemoder, som sov, tog de røde Sko paa og gik ganske ene ud af Porten til Floden.

»Er det sandt, at du har taget min lille Legebroder? Jeg vil forære dig mine røde Sko, dersom du vil give mig ham igen!«

Og Bølgerne, syntes hun, nikkede saa underligt; da tog hun sine røde Sko, det kæreste, hun havde, og kastede dem begge to ud i Floden, men de faldt tæt inde ved Bredden,

og de smaa Bølger bar dem straks i Land til hende, det var, ligesom om Floden ikke vilde tage det kæreste, hun havde, da den jo ikke havde den lille Kay; men hun troede nu, at hun ikke kastede Skoene langt nok ud, og saa krøb hun op i en Baad, der laa i Sivene, hun gik helt ud i den yderste Ende og kastede Skoene; men Baaden var ikke bunden fast, og ved den Bevægelse, hun gjorde, gled den fra Land; hun mærkede det og skyndte sig for at komme bort, men før hun naaede tilbage, var Baaden over en Alen ude, og nu gled den hurtigere af Sted.

Da blev den lille Gerda ganske forskrækket og gav sig til at græde, men ingen hørte hende uden Graaspurvene, og de kunde ikke bære hende i Land, men de fløj langs med Bredden

og sang, ligesom for at trøste hende: »Her ere vi! her ere vi!« Baaden drev med Strømmen; den lille Gerda sad ganske stille i de bare Strømper; hendes smaa, røde Sko flød bag efter, men de kunde ikke naa Baaden, der tog stærkere Fart.

Smukt var der paa begge Bredder, dejlige Blomster, gamle Træer og Skrænter med Faar og Køer, men ikke et Menneske at se.

»Maaske bærer Floden mig hen til lille Kay,« tænkte Gerda, og saa blev hun i bedre Humør, rejste sig op og saa i mange Timer paa de smukke grønne Bredder; saa kom hun til en stor Kirsebærhave, hvor der var et lille Hus med underlige røde og blaa Vinduer, for Resten Straatag og udenfor to Træsoldater, som skuldrede for dem, der sejlede forbi.

Gerda raabte paa dem; hun troede, at de vare levende, men de svarede naturligvis ikke; hun kom dem ganske nær, Floden drev Baaden lige ind imod Land.

Gerda raabte endnu højere, og saa kom ud af Huset en gammel, gammel Kone, der støttede sig paa en Krogkæp; hun havde en stor Solhat paa, og den var bemalet med de dejligste Blomster.

»Du lille stakkels Barn!« sagde den gamle Kone; »hvorledes er du dog kommet ud paa den store, stærke Strøm, drevet langt ud i den vide Verden?« og saa gik den gamle Kone helt ud i Vandet, slog sin Krogkæp fast i Baaden, trak den i Land og løftede den lille Gerda ud.

Og Gerda var glad ved at komme paa det tørre, men dog lidt bange for den fremmede, gamle Kone.

»Kom dog og fortæl mig, hvem du er, og hvorledes du kommer her!« sagde hun.

Og Gerda fortalte hende alting; og den gamle rystede med Hovedet og sagde: »hm! hm!« og da Gerda havde sagt hende alting og spurgt, om hun ikke havde set lille Kay, sagde Konen, at han var ikke kommen forbi, men han kom nok, hun skulde bare ikke være bedrøvet, men smage hendes Kirsebær, se hendes Blomster, de vare smukkere end nogen Billedbog, de kunde hver fortælle en hel Historie. Saa tog

hun Gerda ved Haanden, de gik ind i det lille Hus, og den gamle Kone lukkede Døren af.

Vinduerne sad saa højt oppe, og Glassene vare røde, blaa og gule; Dagslyset skinnede saa underligt derinde med alle Kulører, men paa Bordet stod de dejligste Kirsebær, og Gerda spiste saa mange, hun vilde, for det turde hun. Og medens hun spiste, kæmmede den gamle Kone hendes Haar med en Guldkam, og Haaret krøllede og skinnede saa dejligt gult om det lille, venlige Ansigt, der var saa rundt og saa ud som en Rose.

»Saadan en sød lille Pige har jeg rigtig længtes efter!« sagde den gamle. »Nu skal du se, hvor vi to godt skulle komme ud af det!« og alt som hun kæmmede den lille Gerdas Haar, glemte Gerda mer og mer sin Plejebroder Kay; for den gamle Kone kunde Trolddom, men en ond Trold var hun ikke, hun troldede bare lidt for sin egen Fornøjelse, og nu vilde hun gerne beholde den lille Gerda. Derfor gik hun ud i Haven, strakte sin Krogkæp ud mod alle Rosentræerne, og, i hvor dejligt de blomstrede, sank de dog alle ned i den sorte Jord, og man kunde ikke se, hvor de havde staaet. Den gamle var bange for, at naar Gerda saa Roserne, skulde hun tænke paa sine egne og da huske lille Kay og saa løbe sin Vej.

Nu førte hun Gerda ud i Blomsterhaven. — Nej! hvor her var en Duft og Dejlighed! alle de tænkelige Blomster, og det for enhver Aarstid, stod her i det prægtigste Flor; ingen Billedbog kunde være mere broget og smuk. Gerda sprang af Glæde og legede, til Solen gik ned bag de høje Kirsebærtræer; da fik hun en dejlig Seng med røde Silkedyner, de vare stoppede med blaa Violer, og hun sov og drømte der saa dejligt som nogen Dronning paa sin Bryllupsdag.

Næste Dag kunde hun lege igen med Blomsterne i det varme Solskin, — saaledes gik mange Dage. Gerda kendte hver Blomst, men i hvor mange der vare, syntes hun dog, at der manglede een, men hvilken vidste hun ikke. Da sidder hun en Dag og ser paa den gamle Kones Solhat med de malede Blomster, og netop den smukkeste der var en Rose. Den

gamle havde glemt at faa den af Hatten, da hun fik de andre ned i Jorden. Men saaledes er det ikke at have Tankerne med sig! — »Hvad!« sagde Gerda, »er her ingen Roser!« og sprang ind imellem Bedene, søgte og søgte, men der var ingen at finde; da satte hun sig ned og græd; men hendes hede Taarer faldt netop der, hvor et Rosentræ var sunket, og da de varme Taarer vædede Jorden, skød Træet med eet op, saa blomstrende, som da det sank, og Gerda omfavnede det, kyssede Roserne og tænkte paa de dejlige Roser hjemme og med dem paa den lille Kay.

»Oh, hvor jeg er bleven sinket!« sagde den lille Pige. »Jeg skulde jo finde Kay! — Veed I ikke, hvor han er?« spurgte hun Roserne. »Tror I, at han er død og borte?«

»Død er han ikke,« sagde Roserne. »Vi have jo været i Jorden, der ere alle de døde, men Kay var der ikke!«

»Tak skal I have!« sagde den lille Gerda, og hun gik hen til de andre Blomster og saa ind i deres Kalk og spurgte: »Veed I ikke, hvor lille Kay er?«

Men hver Blomst stod i Solen og drømte sit eget Eventyr eller Historie; af dem fik lille Gerda saa mange, mange, men ingen vidste noget om Kay.

Og hvad sagde da Ildlillien?

»Hører du Trommen: bum! bum! det er kun to Toner, altid bum! bum! hør Kvindernes Sørgesang! hør Præsternes Raab! — I sin lange, røde Kjortel staar Hindukonen paa Baalet, Flammerne slaa op om hende og hendes døde Mand; men Hindukonen tænker paa den levende her i Kredsen, ham, hvis Øjne brænde hedere end Flammerne, ham, hvis Øjnes Ild naa mere hendes Hjerte end de Flammer, som snart brænde hendes Legeme til Aske. Kan Hjertets Flamme dø i Baalets Flammer?«

»Det forstaar jeg slet ikke!« sagde den lille Gerda.

»Det er mit Eventyr!« sagde Ildlillien.

Hvad siger Konvolvolus?

»Ud over den snævre Fjeldvej hænger en gammel Ridderborg; det tætte Eviggrønt vokser op om de gamle, røde Mure, Blad ved Blad, hen om Altanen, og der staar en dejlig Pige;

hun bøjer sig ud over Rækværket og ser ned ad Vejen. Ingen Rose hænger friskere fra Grenene end hun; ingen Æbleblomst, naar Vinden bærer den fra Træet, er mere svævende end hun; hvor rasler den prægtige Silkekjortel! »»Kommer han dog ikke!««

»Er det Kay, du mener?« spurgte lille Gerda.

»Jeg taler kun om mit Eventyr, min Drøm,« svarede Konvolvolus.

Hvad siger den lille Sommergæk?

»Mellem Træerne hænger i Snore det lange Bræt; det er en Gynge; to nydelige Smaapiger — Kjolerne ere hvide som Sne, lange, grønne Silkebaand flagre fra Hattene — sidde og gynge; Broderen, der er større end de, staar op i Gyngen, han har Armen om Snoren for at holde sig, thi i den ene Haand har han en lille Skaal, i den anden en Kridtpibe, han blæser Sæbebobler; Gyngen gaar, og Boblerne flyve med dejlige vekslende Farver; den sidste hænger endnu ved Pibestilken og bøjer sig i Vinden; Gyngen gaar. Den lille sorte Hund, let som Boblerne, rejser sig paa Bagbenene og vil med i Gyngen; den flyver, Hunden dumper, bjæffer og er vred; den gækkes, Boblerne briste, — et gyngende Bræt, et springende Skumbillede er min Sang!«

»Det kan gerne være, at det er smukt, hvad du fortæller, men du siger det saa sørgeligt og nævner slet ikke Kay. Hvad sige Hyacinterne?«

»Der var tre dejlige Søstre, saa gennemsigtige og fine; den enes Kjortel var rød, den andens var blaa, den tredies ganske hvid; Haand i Haand dansede de ved den stille Sø i det klare Maaneskin. De vare ikke Elverpiger, de vare Menneskebørn. Der duftede saa sødt, og Pigerne svandt i Skoven; Duften blev stærkere; — tre Ligkister, i dem laa de dejlige Piger, gled fra Skovens Tykning hen over Søen; Sankt-Hans-Orme fløj skinnende rundt om som smaa, svævende Lys. Sove de dansende Piger, eller ere de døde? — Blomsterduften siger, de ere Lig; Aftenklokken ringer over de døde!«

»Du gør mig ganske bedrøvet,« sagde den lille Gerda. »Du dufter saa stærkt; jeg maa tænke paa de døde Piger! ak,

er da virkelig lille Kay død? Roserne have været nede i Jorden, og de sige nej!«

»Ding, dang!« ringede Hyacintens Klokker. »Vi ringe ikke over lille Kay, ham kende vi ikke! vi synge kun vor Vise, den eneste, vi kunne!«

Og Gerda gik hen til Smørblomsten, der skinnede frem imellem de glinsende, grønne Blade.

»Du er en lille, klar Sol!« sagde Gerda. »Sig mig, om du veed, hvor jeg skal finde min Legebroder?«

Og Smørblomsten skinnede saa smukt og saa paa Gerda igen. Hvilken Vise kunde vel Smørblomsten synge? Den var heller ikke om Kay.

»I en lille Gaard skinnede Vor Herres Sol saa varmt den første Foraarsdag; Straalerne gled ned ad Naboens hvide Væg, tæt ved groede de første gule Blomster, skinnende Guld i de varme Solstraaler; gamle Bedstemoder var ude i sin Stol, Datterdatteren, den fattige, kønne Tjenestepige, kom hjem fra et kort Besøg; hun kyssede Bedstemoderen. Der var Guld, Hjertets Guld i det velsignede Kys. Guld paa Munden, Guld i Grunden. Guld deroppe i Morgenstunden! Se, det er min lille Historie!« sagde Smørblomsten.

»Min gamle, stakkels Bedstemoder!« sukkede Gerda. »Ja, hun længes vist efter mig, er bedrøvet for mig, ligesom hun var for lille Kay. Men jeg kommer snart hjem igen, og saa bringer jeg Kay med. — Det kan ikke hjælpe, at jeg spørger Blomsterne, de kunne kun deres egen Vise, de sige mig ikke Besked!« og saa bandt hun sin lille Kjole op, for at hun kunde løbe raskere; men Pinselillien slog hende over Benet, idet hun sprang over den; da blev hun staaende, saa paa den lange Blomst og spurgte: »Veed du maaske noget?« og hun bøjede sig lige ned til den. Og hvad sagde den?

»Jeg kan se mig selv! jeg kan se mig selv!« sagde Pinselillien. »Oh, oh, hvor jeg lugter! — Oppe paa det lille Kvistkammer, halvt klædt paa, staar en lille Danserinde, hun staar snart paa eet Ben, snart paa to, hun sparker ad den hele Verden, hun er bare Øjenforbindelse. Hun hælder Vand af Tepotten ud paa et Stykke Tøj, hun holder; det er Snørlivet; —

Renlighed er en god Ting! den hvide Kjole hænger paa Knagen, den er ogsaa vadsket i Tepotten og tørret paa Taget! den tager hun paa, det safrangule Tørklæde om Halsen, saa skinner Kjolen mere hvid. Benet i Vejret! se, hvor hun knejser paa een Stilk! jeg kan se mig selv! jeg kan se mig selv!«

»Det bryder jeg mig slet ikke om!« sagde Gerda, »det er ikke noget at fortælle mig!« og saa løb hun til Udkanten af Haven.

Døren var lukket, men hun vrikkede i den rustne Krampe, saa den gik løs, og Døren sprang op, og saa løb den lille Gerda paa bare Fødder ud i den vide Verden. Hun saa tre Gange tilbage, men der var ingen, som kom efter hende; til sidst kunde hun ikke løbe mere og satte sig paa en stor Sten, og da hun saa sig rundt om, var Sommeren forbi, det var sent paa Efteraaret, det kunde man slet ikke mærke derinde i den dejlige Have, hvor der var altid Solskin og alle Aarstiders Blomster.

»Gud! hvor jeg har sinket mig!« sagde den lille Gerda. »Det er jo blevet Efteraar! saa tør jeg ikke hvile!« og hun rejste sig for at gaa.

Oh, hvor hendes smaa Fødder vare ømme og trætte, og rundt om saa det koldt og raat ud; de lange Pileblade vare ganske gule, og Taagen dryppede i Vand fra dem, eet Blad faldt efter et andet, kun Slaaentornen stod med Frugt, saa stram og til at rimpe Munden sammen. Oh, hvor det var graat og tungt i den vide Verden!

Fjerde Historie. Prins og Prinsesse.

Gerda maatte igen hvile sig; da hoppede der paa Sneen, lige over for hvor hun sad, en stor Krage; den havde længe siddet, set paa hende og vrikket med Hovedet; nu sagde den: »Kra! kra! — go' Da'! go' Da'!« Bedre kunde den ikke sige

det, men den mente det saa godt med den lille Pige og spurgte, hvorhen hun gik saa alene ude i den vide Verden. Det Ord: alene forstod Gerda meget godt og følte ret, hvor meget der laa deri, og saa fortalte hun Kragen sit hele Liv og Levned og spurgte, om den ikke havde set Kay.

Og Kragen nikkede ganske betænksomt og sagde: »Det kunde være! det kunde være!«

»Hvad? tror du!« raabte den lille Pige og havde nær klemt Kragen ihjel, saaledes kyssede hun den.

»Fornuftig! fornuftig!« sagde Kragen. »Jeg tror, det kan være den lille Kay! men nu har han vist glemt dig for Prinsessen!«

»Bor han hos en Prinsesse?« spurgte Gerda.

»Ja hør!« sagde Kragen, »men jeg har saa svært ved at tale dit Sprog. Forstaar du Kragemaal, saa skal jeg bedre fortælle!«

»Nej, det har jeg ikke lært!« sagde Gerda, »men Bedstemoder kunde det, og P-Maal kunde hun. Bare jeg havde lært det!«

»Gør ikke noget!« sagde Kragen, »jeg skal fortælle, saa godt jeg kan, men daarligt bliver det alligevel;« og saa fortalte den, hvad den vidste.

»I det Kongerige, hvor vi nu sidde, bor en Prinsesse, der er saa uhyre klog, men hun har ogsaa læst alle Aviser, der ere til i Verden, og glemt dem igen, saa klog er hun. Forleden sidder hun paa Tronen, og det er ikke saa morsomt endda, siger man, da kommer hun til at nynne en Vise, det var netop den: »»Hvorfor skulde jeg ikke gifte mig?«« »»Hør, det er der noget i,«« siger hun, og saa vilde hun gifte sig, men hun vilde have en Mand, der forstod at svare, naar man talte til ham, en, der ikke stod og kun saa fornem ud, for det er saa kedeligt. Nu lod hun alle Hofdamerne tromme sammen, og da de hørte, hvad hun vilde, bleve de saa fornøjede. »»Det kan jeg godt lide!«« sagde de, »»saadant noget tænkte jeg ogsaa forleden!«« — Du kan tro, at det er sandt, hvert Ord jeg siger!« sagde Kragen. »Jeg har en tam Kæreste, der gaar frit om paa Slottet, og hun har fortalt mig alt!«

Det var naturligvis ogsaa en Krage, hans Kæreste, for Krage søger Mage, og det er altid en Krage.

»Aviserne kom straks ud med en Kant af Hjerter og Prinsessens Navnetræk; man kunde læse sig til, at det stod enhver ung Mand, der saa godt ud, frit for at komme op paa Slottet og tale med Prinsessen, og den, som talte, saa at man kunde høre, han var hjemme der, og talte bedst, ham vilde Prinsessen tage til Mand. — Ja, ja!« sagde Kragen, »du kan tro mig, det er saa vist, som jeg sidder her, Folk strømmede til, der var en Trængsel og en Løben, men det lykkedes ikke, hverken den første eller anden Dag. De kunde alle sammen godt tale, naar de vare ude paa Gaden, men naar de kom ind ad Slotsporten og saa Garden i Sølv og op ad Trapperne Lakajerne i Guld og de store, oplyste Sale, saa bleve de forbløffede; og stod de foran Tronen, hvor Prinsessen sad, saa vidste de intet at sige uden det sidste Ord, hun havde sagt, og det brød hun sig ikke om at høre igen. Det var, ligesom om Folk derinde havde faaet Snustobak paa Maven og vare faldne i Dvale, indtil de kom ud paa Gaden igen, ja, saa kunde de snakke. Der stod en Række lige fra Byens Port til Slottet. Jeg var selv inde at se det!« sagde Kragen. »De bleve baade sultne og tørstige, men fra Slottet fik de ikke engang saa meget som et Glas lunkent Vand. Vel havde nogle af de klogeste taget Smørrebrød med, men de delte ikke med deres Nabo; de tænkte som saa: »»Lad ham kun se sulten ud, saa tager Prinsessen ham ikke!««

»Men Kay, lille Kay!« spurgte Gerda. »Naar kom han? Var han mellem de mange?«

»Giv Tid! giv Tid! nu ere vi lige ved ham! Det var den tredie Dag, da kom der en lille Person, uden Hest eller Vogn, ganske frejdig marcherende lige op til Slottet; hans Øjne skinnede som dine, han havde dejlige lange Haar, men ellers fattige Klæder.«

»Det var Kay!« jublede Gerda. »Oh, saa har jeg fundet ham!« og hun klappede i Hænderne.

»Han havde en lille Ransel paa Ryggen!« sagde Kragen.

»Nej, det var vist hans Slæde!« sagde Gerda, »for med Slæden gik han bort!«

»Det kan gerne være!« sagde Kragen, »jeg saa ikke saa nøje til! men det veed jeg af min tamme Kæreste, at da han kom ind ad Slotsporten og saa Livgarden i Sølv og op ad Trappen Lakajerne i Guld, blev han ikke det bitterste forknyt, han nikkede og sagde til dem: »»Det maa være kedeligt at staa paa Trappen, jeg gaar heller indenfor!«« Der skinnede Salene med Lys; Gehejmeraader og Excellencer gik paa bare Fødder og bar Guldfade; man kunde nok blive højtidelig! hans Støvler knirkede saa frygtelig stærkt, men han blev dog ikke bange!«

»Det er ganske vist Kay!« sagde Gerda, »jeg veed, han havde ny Støvler, jeg har hørt dem knirke i Bedstemoders Stue!«

»Ja, knirke gjorde de!« sagde Kragen, »og frejdig gik han lige ind for Prinsessen, der sad paa en Perle saa stor som et Rokkehjul; og alle Hofdamerne med deres Piger og Pigers Piger, og alle Kavalererne med deres Tjenere og Tjeneres Tjenere, der holde Dreng, stod opstillede rundt om; og jo nærmere de stod ved Døren, jo stoltere saa de ud. Tjenernes Tjeners Dreng, der altid gaar i Tøfler, er næsten ikke til at se paa, saa stolt staar han i Døren!«

»Det maa være grueligt!« sagde den lille Gerda. »Og Kay har dog faaet Prinsessen?«

»Havde jeg ikke været en Krage, saa havde jeg taget hende, og det uagtet jeg er forlovet. Han skal have talt lige saa godt, som jeg taler, naar jeg taler Kragemaal, det har jeg fra min tamme Kæreste. Han var frejdig og nydelig; han var slet ikke kommen for at fri, bare alene kommen for at høre Prinsessens Klogskab, og den fandt han god, og hun fandt ham god igen.«

»Ja vist! det var Kay!« sagde Gerda, »han var saa klog, han kunde Hovedregning med Brøk! — Oh, vil du ikke føre mig ind paa Slottet!«

»Ja, det er let sagt!« sagde Kragen. »Men hvorledes gøre vi det? Jeg skal tale derom med min tamme Kæreste; hun

kan vel raade os; thi det maa jeg sige dig, saadan en lille Pige som du faar aldrig Lov at komme ordentlig ind!«

»Jo, det gør jeg!« sagde Gerda. »Naar Kay hører, jeg er her, kommer han straks ud og henter mig!«

»Vent mig ved Stænten der!« sagde Kragen, vrikkede med Hovedet og fløj bort.

Først da det var mørk Aften, kom Kragen igen tilbage: »Rar! rar!« sagde den. »Jeg skal hilse dig fra hende mange Gange! og her er et lille Brød til dig, det tog hun i Køkkenet, der er Brød nok, og du er vist sulten! — Det er ikke muligt, at du kan komme ind paa Slottet, du har jo bare Fødder; Garden i Sølv og Lakajerne i Guld ville ikke tillade det; men græd ikke, du skal nok komme derop. Min Kæreste veed en lille Bagtrappe, som fører til Sovekamret, og hun veed, hvor hun skal tage Nøglen!«

Og de gik ind i Haven, i den store Allé, hvor det ene Blad faldt efter det andet, og da paa Slottet Lysene slukkedes, det ene efter det andet, førte Kragen lille Gerda hen til en Bagdør, der stod paa Klem.

Oh, hvor Gerdas Hjerte bankede af Angest og Længsel! det var, ligesom om hun skulde gøre noget ondt, og hun vilde jo kun have at vide, om det var lille Kay; jo, det maatte være ham; hun tænkte saa levende paa hans kloge Øjne, hans lange Haar; hun kunde ordentlig se, hvorledes han smilede, som da de sad hjemme under Roserne. Han vilde vist blive glad ved at se hende, høre, hvilken lang Vej hun havde gaaet for hans Skyld, og vide, hvor bedrøvet de alle hjemme havde været, da han ikke kom igen. Oh, det var en Frygt og en Glæde.

Nu vare de paa Trappen; der brændte en lille Lampe paa et Skab; midt paa Gulvet stod den tamme Krage og drejede Hovedet til alle Sider og betragtede Gerda, der nejede, som Bedstemoder havde lært hende.

»Min forlovede har talt saa smukt om Dem, min lille Frøken,« sagde den tamme Krage. »Deres *Vita*, som man kalder det, er ogsaa meget rørende! — Vil De tage Lampen, saa skal jeg gaa foran. Vi gaa her den lige Vej, for der træffe vi ingen!«

»Jeg synes, her kommer nogen lige bag efter!« sagde Gerda, og det susede forbi hende; det var ligesom Skygger hen ad Væggen, Heste med flagrende Manker og tynde Ben, Jægerdrenge, Herrer og Damer til Hest.

»Det er kun Drømmene!« sagde Kragen, »de komme og hente det høje Herskabs Tanker til Jagt, godt er det, saa kan De bedre betragte dem i Sengen. Men lad mig se, kommer De til Ære og Værdighed, at De da viser et taknemmeligt Hjerte!«

»Det er jo ikke noget at snakke om!« sagde Kragen fra Skoven.

Nu kom de ind i den første Sal, den var af rosenrødt Atlask med kunstige Blomster op ad Væggen; her susede dem allerede Drømmene forbi, men de foer saa hurtigt, at Gerda ikke fik set det høje Herskab. Den ene Sal blev prægtigere end den anden: jo man kunde nok blive forbløffet, og nu vare de i Sovekamret. Loftet herinde lignede en stor Palme med Blade af Glas, kostbart Glas, og midt paa Gulvet hang i en tyk Stilk af Guld to Senge, der hver saa ud som Lillier: den ene var hvid, i den laa Prinsessen; den anden var rød, og i den var det, at Gerda skulde søge lille Kay; hun bøjede et af de røde Blade til Side, og da saa hun en brun Nakke. — Oh, det var Kay! — Hun raabte ganske højt hans Navn, holdt Lampen hen til ham — Drømmene susede til Hest ind i Stuen igen — han vaagnede, drejede Hovedet, og — — det var ikke den lille Kay.

Prinsen lignede ham kun paa Nakken, men ung og smuk var han. Og fra den hvide Lillieseng tittede Prinsessen ud og spurgte hvad det var. Da græd den lille Gerda og fortalte hele sin Historie og alt hvad Kragerne havde gjort for hende.

»Du lille Stakkel!« sagde Prinsen og Prinsessen, og de roste Kragerne og sagde, at de vare slet ikke vrede paa dem, men de skulde dog ikke gøre det oftere. Imidlertid skulde de have en Belønning.

»Ville I flyve frit?« spurgte Prinsessen, »eller ville I have fast Ansættelse som Hofkrager med alt, hvad der falder af i Køkkenet?«

Og begge Kragerne nejede og bad om fast Ansættelse; for de tænkte paa deres Alderdom og sagde: »Det var saa godt at have noget for den gamle Mand,« som de kaldte det.

Og Prinsen stod op af sin Seng og lod Gerda sove i den, og mere kunde han ikke gøre. Hun foldede sine smaa Hænder og tænkte: »Hvor dog Mennesker og Dyr ere gode,« og saa lukkede hun sine Øjne og sov saa velsignet. Alle Drømmene kom igen flyvende ind, og da saa de ud som Guds Engle, og de trak en lille Slæde, og paa den sad Kay og nikkede; men det hele var kun Drømmeri, og derfor var det ogsaa borte igen, saa snart hun vaagnede.

Næste Dag blev hun klædt op fra Top til Taa i Silke og Fløjl; hun fik Tilbud at blive paa Slottet og have gode Dage, men hun bad alene om at faa en lille Vogn med en Hest for og et Par smaa Støvler, saa vilde hun igen køre ud i den vide Verden og finde Kay.

Og hun fik baade Støvler og Muffe; hun blev saa nydeligt klædt paa, og da hun vilde af Sted, holdt ved Døren en ny Karet af purt Guld; Prinsens og Prinsessens Vaaben lyste fra den som en Stjerne; Kusk, Tjenere og Forridere, for der var ogsaa Forridere, sad klædte i Guldkroner. Prinsen og Prinsessen hjalp hende selv i Vognen og ønskede hende al Lykke. Skovkragen, der nu var bleven gift, fulgte med de første tre Mil; den sad ved Siden af hende, for den kunde ikke taale

at køre baglængs; den anden Krage stod i Porten og slog med Vingerne, den fulgte ikke med, thi den led af Hovedpine, siden den havde faaet fast Ansættelse og for meget at spise. Indeni var Kareten foret med Sukkerkringler, og i Sædet vare Frugter og Pebernødder.

»Far vel! far vel!« raabte Prins og Prinsesse, og lille Gerda græd, og Kragen græd; — saaledes gik de første Mil; da sagde ogsaa Kragen Farvel, og det var den tungeste Afsked! den fløj op i et Træ og slog med sine sorte Vinger, saa længe den kunde se Vognen, der straalede som det klare Solskin.

Femte Historie. Den lille Røverpige.

De kørte gennem den mørke Skov, men Kareten skinnede som et Blus, det skar Røverne i Øjnene, det kunde de ikke taale.

»Det er Guld! det er Guld!« raabte de, styrtede frem, tog fat i Hestene, slog de smaa Jockeyer, Kusken og Tjenerne ihjel og trak nu den lille Gerda ud af Vognen.

»Hun er fed, hun er nydelig, hun er fedet med Nøddekærne!« sagde den gamle Røverkælling, der havde et langt,

stridt Skæg og Øjenbryn, der hang hende ned over Øjnene. »Det er saa godt som et lille Fedelam! naa, hvor hun skal smage!« og saa trak hun sin blanke Kniv ud, og den skinnede, saa at det var grueligt.

»Av!« sagde Kællingen lige i det samme; hun blev bidt i Øret af sin egen lille Datter, der hang paa hendes Ryg og var saa vild og uvorn, saa det var en Lyst. »Du lede Unge!« sagde Moderen og fik ikke Tid til at slagte Gerda.

»Hun skal lege med mig!« sagde den lille Røverpige. »Hun skal give mig sin Muffe, sin smukke Kjole, sove hos mig i min Seng!« og saa bed hun igen, saa Røverkællingen sprang i Vejret og drejede sig rundt, og alle Røverne lo og sagde: »Se, hvor hun danser med sin Unge!«

»Jeg vil ind i Kareten!« sagde den lille Røverpige, og hun maatte og vilde have sin Villie, for hun var saa forkælet og saa stiv. Hun og Gerda sad ind i den, og saa kørte de over Stub og Tjørn dybere ind i Skoven. Den lille Røverpige var saa stor som Gerda, men stærkere, mere bredskuldret og mørk i Huden; Øjnene vare ganske sorte, de saa næsten bedrøvede ud. Hun tog den lille Gerda om Livet og sagde: »De skal ikke slagte dig, saa længe jeg ikke bliver vred paa dig! Du er sagtens en Prinsesse?«

»Nej,« sagde lille Gerda og fortalte hende alt, hvad hun havde oplevet, og hvor meget hun holdt af lille Kay.

Røverpigen saa ganske alvorlig paa hende, nikkede lidt med Hovedet og sagde: »De skal ikke slagte dig, selv om jeg endogsaa bliver vred paa dig, saa skal jeg nok selv gøre det!« og saa tørrede hun Gerdas Øjne og puttede begge sine Hænder ind i den smukke Muffe, der var saa blød og saa varm.

Nu holdt Kareten stille; de vare midt inde i Gaarden af et Røverslot; det var revnet fra øverst til nederst, Ravne og Krager fløj ud af de aabne Huller, og de store Bulbidere, der hver saa ud til at kunne sluge et Menneske, sprang højt i Vejret, men de gøede ikke, for det var forbudt.

I den store, gamle, sodede Sal brændte midt paa Stengulvet en stor Ild; Røgen trak hen under Loftet og maatte

selv se at finde ud; en stor Bryggerkedel kogte med Suppe, og baade Harer og Kaniner vendtes paa Spid.

»Du skal sove i Nat med mig her hos alle mine Smaadyr!« sagde Røverpigen. De fik at spise og drikke og gik saa hen i et Hjørne, hvor der laa Halm og Tæpper. Ovenover sad paa Lægter og Pinde næsten hundrede Duer, der alle syntes at sove, men drejede sig dog lidt, da Smaapigerne kom.

»Det er alle sammen mine,« sagde den lille Røverpige og greb rask fat i en af de nærmeste, holdt den ved Benene og rystede den, saa at den slog med Vingerne. »Kys den!« raabte hun og baskede Gerda med den i Ansigtet. »Der sidde Skovkanaljerne!« blev hun ved og viste bag en Mængde Tremmer, der var slaaet for et Hul i Muren højt oppe. »Det er Skovkanaljer, de to! de flyve straks bort, har man dem ikke rigtig laaset; og her staar min gamle Kæreste Bæ!« og hun trak ved Hornet et Rensdyr, der havde en blank Kobberring om Halsen og var bundet. »Ham maa vi ogsaa have i Klemme, ellers springer han med fra os. Hver evige Aften kildrer jeg ham paa Halsen med min skarpe Kniv, det er han saa bange for!« og den lille Pige trak en lang Kniv ud af en Sprække i Muren og lod den glide over Rensdyrets Hals; det stakkels Dyr slog ud med Benene, og Røverpigen lo og trak saa Gerda med ned i Sengen.

»Vil du have Kniven med, naar du skal sove?« spurgte Gerda og saa lidt bange til den.

»Jeg sover altid med Kniv!« sagde den lille Røverpige. »Man veed aldrig, hvad der kan komme. Men fortæl mig nu igen, hvad du fortalte før om lille Kay, og hvorfor du er gaaet ud i den vide Verden.« Og Gerda fortalte forfra, og Skovduerne kurrede deroppe i Buret, de andre Duer sov. Den lille Røverpige lagde sin Arm om Gerdas Hals, holdt Kniven i den anden Haand og sov, saa man kunde høre det; men Gerda kunde slet ikke lukke sine Øjne, hun vidste ikke, om hun skulde leve eller dø. Røverne sad rundt om Ilden, sang og drak, og Røverkællingen slog Kolbøtter. Oh! det var ganske grueligt for den lille Pige at se paa.

Da sagde Skovduerne: »Kurre, kurre! vi have set den lille Kay. En hvid Høne bar hans Slæde, han sad i Snedronningens Vogn, der foer lavt hen over Skoven, da vi laa i Rede; hun blæste paa os Unger, og alle døde de uden vi to; kurre! kurre!«

»Hvad sige I deroppe?« raabte Gerda, »hvor rejste Snedronningen hen? Veed I noget derom?«

»Hun rejste sagtens til Lapland, for der er altid Sne og Is! spørg bare Rensdyret, som staar bundet i Strikken.«

»Der er Is og Sne, der er velsignet og godt!« sagde Rensdyret; »der springer man frit om i de store, skinnende Dale! der har Snedronningen sit Sommertelt, men hendes faste Slot er oppe mod Nordpolen, paa den Ø, som kaldes Spitsbergen!«

»O Kay, lille Kay!« sukkede Gerda.

»Nu skal du ligge stille!« sagde Røverpigen, »ellers faar du Kniven op i Maven!«

Om Morgenen fortalte Gerda hende alt, hvad Skovduerne havde sagt, og den lille Røverpige saa ganske alvorlig ud, men nikkede med Hovedet og sagde: »Det er det samme! det er det samme. — Veed du, hvor Lapland er?« spurgte hun Rensdyret.

»Hvo skulde bedre vide det end jeg,« sagde Dyret, og Øjnene spillede i Hovedet paa det. »Der er jeg født og baaret, der har jeg sprunget paa Snemarken.«

»Hør!« sagde Røverpigen til Gerda, »du ser, at alle vore Mandfolk ere borte, men Mutter er her endnu, og hun bliver, men op ad Morgenstunden drikker hun af den store Flaske og tager sig saa en lille Lur ovenpaa; — saa skal jeg gøre noget for dig!« Nu sprang hun ud af Sengen, foer hen om Halsen paa Moderen, trak hende i Mundskægget og sagde: »Min egen søde Gedebuk, god Morgen!« Og Moderen knipsede hende under Næsen, saa den blev baade rød og blaa, men det var alt sammen af bare Kærlighed.

Da saa Moderen havde drukket af sin Flaske og fik sig en lille Lur, gik Røverpigen hen til Rensdyret og sagde: »Jeg kunde have besynderlig Lyst til endnu at kildre dig

mange Gange med den skarpe Kniv, for saa er du saa morsom, men det er det samme, jeg vil løsne din Snor og hjælpe dig udenfor, at du kan løbe til Lapland, men du skal tage Benene med dig og bringe mig denne lille Pige til Snedronningens Slot, hvor hendes Legebroder er. Du har nok hørt, hvad hun fortalte, thi hun snakkede højt nok, og du lurer!«

Rensdyret sprang højt af Glæde. Røverpigen løftede lille Gerda op og havde den Forsigtighed at binde hende fast, ja, endogsaa at give hende en lille Pude at sidde paa. »Det er det samme,« sagde hun, »der har du dine laadne Støvler, for det bliver koldt, men Muffen beholder jeg, den er alt for nydelig! Alligevel skal du ikke fryse. Her har du min Moders store Bælvanter, de naa dig lige op til Albuen; stik i! — Nu ser du ud paa Hænderne ligesom min ækle Moder!«

Og Gerda græd af Glæde.

»Jeg kan ikke lide, at du tviner!« sagde den lille Røverpige. »Nu skal du just se fornøjet ud! og der har du to Brød og en Skinke, saa kan du ikke sulte.« Begge Dele bleve bundne bag paa Rensdyret; den lille Røverpige aabnede Døren, lokkede alle de store Hunde ind, og saa skar hun Strikken over med sin Kniv og sagde til Rensdyret: »Løb saa! men pas vel paa den lille Pige!«

Og Gerda strakte Hænderne med de store Bælvanter ud mod Røverpigen og sagde Farvel, og saa fløj Rensdyret af Sted over Buske og Stubbe, gennem den store Skov, over Moser og Stepper, alt hvad det kunde. Ulvene hylede, og Ravnene skreg. »Fut! fut!« sagde det paa Himlen. Det var, ligesom om den nyste rødt.

»Det er mine gamle Nordlys!« sagde Rensdyret, »se, hvor de lyse!« og saa løb det endnu mere af Sted, Nat og Dag; Brødene bleve spiste, Skinken med, og saa vare de i Lapland.

Sjette Historie. Lappekonen og Finnekonen.

De holdt stille ved et lille Hus; det var saa ynkeligt; Taget gik ned til Jorden, og Døren var saa lav, at Familien maatte krybe paa Maven, naar den vilde ud eller ind. Her var ingen hjemme uden en gammel Lappekone, der stod og stegte Fisk ved en Tranlampe; og Rensdyret fortalte hele Gerdas Historie, men først sin egen, for det syntes, at den var meget vigtigere, og Gerda var saa forkommen af Kulde, at hun ikke kunde tale.

»Ak, I arme Stakler!« sagde Lappekonen, »da have I langt endnu at løbe! I maa af Sted over hundrede Mil ind i Finmarken, for der ligger Snedronningen paa Landet og brænder Blaalys hver evige Aften. Jeg skal skrive et Par Ord paa en tør Klipfisk, Papir har jeg ikke, den skal jeg give eder med til Finnekonen deroppe, hun kan give eder bedre Besked end jeg!«

Og da nu Gerda var bleven varmet og havde faaet at spise og drikke, skrev Lappekonen et Par Ord paa en tør Klipfisk, bad Gerda passe vel paa den, bandt hende igen fast paa Rensdyret, og det sprang af Sted. »Fut! fut!« sagde det oppe i Luften, hele Natten brændte de dejligste blaa Nordlys; — og saa kom de til Finmarken og bankede paa Finnekonens Skorsten, for hun havde ikke engang Dør.

Der var en Hede derinde, saa Finnekonen selv gik næsten

ganske nøgen; lille var hun og ganske grumset; hun løsnede straks Klæderne paa lille Gerda, tog Bælvanterne og Støvlerne af, for ellers havde hun faaet det for hedt, lagde Rensdyret et Stykke Is paa Hovedet og læste saa, hvad der stod skrevet paa Klipfisken; hun læste det tre Gange, og saa kunde hun det udenad og puttede Fisken i Madgryden, for den kunde jo godt spises, og hun spildte aldrig noget.

Nu fortalte Rensdyret først sin Historie, saa den lille Gerdas, og Finnekonen plirede med de kloge Øjne, men sagde ikke noget.

»Du er saa klog,« sagde Rensdyret; »jeg veed, du kan binde alle Verdens Vinde i en Sytraad; naar Skipperen løser den ene Knude, faar han god Vind, løser han den anden, da blæser det skarpt, og løser han den tredie og fjerde, da stormer det, saa Skovene falde om. Vil du ikke give den lille Pige en Drik, saa hun kan faa tolv Mands Styrke og overvinde Snedronningen.«

»Tolv Mands Styrke,« sagde Finnekonen; »jo, det vil godt forslaa!« og saa gik hun hen til en Hylde, tog et stort, sammenrullet Skind frem, og det rullede hun op; der var skrevet underlige Bogstaver derpaa, og Finnekonen læste, saa Vandet haglede ned ad hendes Pande.

Men Rensdyret bad igen saa meget for den lille Gerda, og Gerda saa med saa bedende Øjne, fulde af Taarer, paa Finnekonen, at denne begyndte igen at plire med sine og trak Rensdyret hen i en Krog, hvor hun hviskede til det, medens det fik frisk Is paa Hovedet:

»Den lille Kay er rigtignok hos Snedronningen og finder der alt efter sin Lyst og Tanke og tror, det er den bedste Del af Verden, men det kommer af, at han har faaet en Glassplint i Hjertet og et lille Glaskorn i Øjet; de maa først ud, ellers bliver han aldrig til Menneske, og Snedronningen vil beholde Magten over ham!«

»Men kan du ikke give den lille Gerda noget ind, saa hun kan faa Magt over det hele?«

»Jeg kan ikke give hende større Magt, end hun allerede har! ser du ikke, hvor stor den er? Ser du ikke, hvor Men-

nesker og Dyr maa tjene hende, hvorledes hun paa bare Ben er kommen saa vel frem i Verden. Hun maa ikke af os vide sin Magt, den sidder i hendes Hjerte, den sidder i, hun er et sødt, uskyldigt Barn. Kan hun ikke selv komme ind til Snedronningen og faa Glasset ud af den lille Kay, saa kunne vi ikke hjælpe! To Mil herfra begynder Snedronningens Have, derhen kan du bære den lille Pige; sæt hende af ved den store Busk, der staar med røde Bær i Sneen, hold ikke lang Faddersladder og skynd dig her tilbage!« Og saa løftede Finnekonen den lille Gerda op paa Rensdyret, der løb alt, hvad det kunde.

»Oh, jeg fik ikke mine Støvler! jeg fik ikke mine Bælvanter!« raabte den lille Gerda; det mærkede hun i den sviende Kulde; men Rensdyret turde ikke standse, det løb, til det kom til den store Busk med de røde Bær; der satte det Gerda af, kyssede hende paa Munden, og der løb store, blanke Taarer ned over Dyrets Kinder, og saa løb det, alt hvad det kunde, igen tilbage. Der stod den stakkels Gerda, uden Sko, uden Handsker, midt i det frygtelige iskolde Finmarken.

Hun løb fremad, saa stærkt hun kunde; da kom der et helt Regiment Snefnug; men de faldt ikke ned fra Himlen, den var ganske klar og skinnede af Nordlys; Snefnuggene løb lige hen ad Jorden, og jo nærmere de kom, des større bleve de; Gerda huskede nok, hvor store og kunstige de havde set ud, den Gang hun saa Snefnuggene gennem Brændglasset, men her vare de rigtignok anderledes store og frygtelige, de vare levende, de vare Snedronningens Forposter; de havde de underligste Skikkelser; nogle saa ud som fæle, store Pindsvin, andre som hele Knuder af Slanger, der stak Hovederne frem, og andre som smaa, tykke Bjørne, paa hvem Haarene struttede, alle skinnende hvide, alle vare de levende Snefnug.

Da bad den lille Gerda sit Fadervor, og Kulden var saa stærk, at hun kunde se sin egen Aande; som en hel Røg stod den hende ud af Munden; Aanden blev tættere og tættere, og den formede sig til smaa, klare Engle, der vokste mer og mere, naar de rørte ved Jorden; og alle havde de Hjælm paa

Hovedet og Spyd og Skjold i Hænderne; de bleve flere og flere, og da Gerda havde endt sit Fadervor, var der en hel Legion om hende; de huggede med deres Spyd paa de gruelige Snefnug, saa de sprang i hundrede Stykker, og den lille Gerda gik ganske sikker og frejdig frem. Englene klappede hende paa Fødderne og paa Hænderne, og saa følte hun mindre, hvor koldt det var, og gik rask frem mod Snedronningens Slot.

Men nu skulle vi først se, hvorledes Kay har det. Han tænkte rigtignok ikke paa lille Gerda, og allermindst at hun stod uden for Slottet.

Syvende Historie.
Hvad der skete i Snedronningens Slot, og hvad der siden skete.

Slottets Vægge vare af den fygende Sne, og Vinduer og Døre af de skærende Vinde; der var over hundrede Sale, alt ligesom Sneen fygede; den største strakte sig mange Mil, alle belyste af de stærke Nordlys, og de vare saa store, saa tomme, saa isnende kolde og saa skinnende. Aldrig kom her Lystighed, ikke engang saa meget som et lille Bjørnebal, hvor Stormen

kunde blæse op, og Isbjørnene gaa paa Bagbenene og have fine Manerer; aldrig et lille Spilleselskab med Munddask og slaa paa Labben; aldrig en lille Smule Kaffekommers af de hvide Rævefrøkener; tomt, stort og koldt var det i Snedronningens Sale. Nordlysene blussede saa nøjagtig, at man kunde tælle til, naar de vare paa det højeste, og naar de vare paa det laveste. Midt derinde i den tomme, uendelige Snesal var der en frossen Sø; den var revnet i tusinde Stykker, men hvert Stykke var saa akkurat ligt det andet, at det var et helt Kunststykke; og midt paa den sad Snedronningen, naar hun var hjemme, og saa sagde hun, at hun sad i Forstandens Spejl, og at det var det eneste og bedste i denne Verden.

Lille Kay var ganske blaa af Kulde, ja næsten sort, men han mærkede det dog ikke, for hun havde jo kysset Kuldegyset af ham, og hans Hjerte var saa godt som en Isklump. Han gik og slæbte paa nogle skarpe, flade Isstykker, som han lagde paa alle mulige Maader, for han vilde have noget ud deraf, det var, ligesom naar vi andre have smaa Træplader og lægge disse i Figurer, der kaldes det kinesiske Spil. Kay gik ogsaa og lagde Figurer, de allerkunstigste, det var Forstands-Isspillet; for hans Øjne vare Figurerne ganske udmærkede og af den allerhøjeste Vigtighed; det gjorde det Glaskorn, der sad ham i Øjet! han lagde hele Figurer, der vare et skrevet Ord, men aldrig kunde han finde paa at lægge det Ord, som han just vilde, det Ord: Evigheden, og Snedronningen havde sagt: »Kan du udfinde mig den Figur, saa skal du være din egen Herre, og jeg forærer dig hele Verden og et Par ny Skøjter.« Men han kunde ikke.

»Nu suser jeg bort til de varme Lande!« sagde Snedronningen, »jeg vil hen og kigge ned i de sorte Gryder!« — Det var de ildsprudende Bjerge, Ætna og Vesuv, som man kalder dem. — »Jeg skal hvidte dem lidt! det hører til; det gør godt oven paa Citroner og Vindruer!« og saa fløj Snedronningen, og Kay sad ganske ene i den mange Mil store, tomme Issal og saa paa Isstykkerne og tænkte og tænkte, saa det knagede i ham; ganske stiv og stille sad han, man skulde tro, han var frossen ihjel.

Da var det, at den lille Gerda traadte ind i Slottet, gennem den store Port, der var skærende Vinde; men hun læste en Aftenbøn, og da lagde Vindene sig, som de vilde sove, og hun traadte ind i de store, tomme, kolde Sale — da saa hun Kay, hun kendte ham, hun fløj ham om Halsen, holdt ham saa fast og raabte: »Kay! søde, lille Kay! saa har jeg da fundet dig!«

Men han sad ganske stille, stiv og kold; — da græd den lille Gerda hede Taarer, de faldt paa hans Bryst, de trængte ind i hans Hjerte, de optøede Isklumpen og fortærede den lille Spejlstump derinde; han saa paa hende, og hun sang Psalmen:

»Roserne vokse i Dale,
der faa vi Barn Jesus i Tale!«

Da brast Kay i Graad; han græd, saa Spejlkornet trillede ud af Øjnene, han kendte hende og jublede: »Gerda! søde, lille Gerda! — hvor har du dog været saa længe? Og hvor har jeg været?« Og han saa rundt om sig. »Hvor her er koldt! hvor her er tomt og stort!« og han holdt sig fast til Gerda, og hun lo og græd af Glæde; det var saa velsignet, at selv Isstykkerne dansede af Glæde rundt om, og da de vare trætte og lagde sig, laa de netop i de Bogstaver, som Snedronningen havde sagt, at han skulde udfinde, saa var han sin egen Herre, og hun vilde give ham hele Verden og et Par ny Skøjter.

Og Gerda kyssede hans Kinder, og de bleve blomstrende; hun kyssede hans Øjne, og de lyste som hendes; hun kyssede hans Hænder og Fødder, og han var sund og rask. Snedronningen maatte gerne komme hjem, hans Fribrev stod skrevet der med skinnende Isstykker.

Og de tog hinanden i Hænderne og vandrede ud af det store Slot; de talte om Bedstemoder og om Roserne oppe paa Taget; og hvor de gik, laa Vindene ganske stille, og Solen brød frem; og da de naaede Busken med de røde Bær, stod Rensdyret der og ventede; det havde en anden ung Ren med, hvis Yver var fuldt, og den gav de smaa sin varme Mælk og kyssede dem paa Munden. Saa bar de Kay og Gerda først

til Finnekonen, hvor de varmede sig op i den hede Stue og fik Besked om Hjemrejsen, saa til Lappekonen, der havde syet dem ny Klæder og gjort sin Slæde i Stand.

Og Rensdyret og den unge Ren sprang ved Siden og fulgte med lige til Landets Grænse; der tittede det første grønne frem, der tog de Afsked med Rensdyret og med Lappekonen. »Far vel!« sagde de alle sammen. Og de første smaa Fugle begyndte at kvidre, Skoven havde grønne Knopper, og ud fra den kom ridende paa en prægtig Hest, som Gerda kendte (den havde været spændt for Guldkareten), en ung Pige med en skinnende rød Hue paa Hovedet og Pistoler foran sig; det var den lille Røverpige, som var ked af at være hjemme og vilde nu først Nord paa og siden ad en anden Kant, dersom hun ikke blev fornøjet. Hun kendte straks Gerda, og Gerda kendte hende, det var en Glæde.

»Du er en rar Fyr til at traske om!« sagde hun til lille Kay; »jeg gad vide, om du fortjener, man løber til Verdens Ende for din Skyld!«

Men Gerda klappede hende paa Kinden og spurgte om Prins og Prinsesse.

»De ere rejste til fremmede Lande!« sagde Røverpigen.

»Men Kragen?« spurgte den lille Gerda.

»Ja, Kragen er død!« svarede hun. »Den tamme Kæreste er bleven Enke og gaar med en Stump sort Uldgarn om Benet; hun klager sig ynkeligt, og Vrøvl er det hele! — Men fortæl mig nu, hvorledes det er gaaet dig, og hvorledes du fik fat paa ham!«

Og Gerda og Kay fortalte begge to.

»Og Snip-snap-snurre-basselurre!« sagde Røverpigen, tog dem begge to i Hænderne og lovede, at hvis hun engang kom igennem deres By, saa vilde hun komme op og besøge dem, og saa red hun ud i den vide Verden, men Kay og Gerda gik Haand i Haand, og som de gik, var det et dejligt Foraar med Blomster og Grønt; Kirkeklokkerne ringede, og de kendte de høje Taarne, den store By, det var i den, de boede, og de gik ind i den og hen til Bedstemoders Dør, op ad Trappen, ind i Stuen, hvor alt stod paa samme Sted som før,

og Uret sagde: dik! dik! og Viseren drejede; men idet de gik igennem Døren, mærkede de, at de vare blevne voksne Mennesker. Roserne fra Tagrenden blomstrede ind ad de aabne Vinduer, og der stod de smaa Børnestole, og Kay og Gerda satte sig hver paa sin og holdt hinanden i Hænderne; de havde glemt som en tung Drøm den kolde, tomme Herlighed hos Snedronningen. Bedstemoder sad i Guds klare Solskin og læste højt af Bibelen: »Uden at I blive som Børn, komme I ikke i Guds Rige!«

Og Kay og Gerda saa hinanden ind i Øjet, og de forstod paa een Gang den gamle Psalme:

»Roserne vokse i Dale,
der faa vi Barn Jesus i Tale!«

Der sad de begge to, voksne og dog Børn, Børn i Hjertet, og det var Sommer, den varme, velsignede Sommer.

